

Schármár János

1840. június 16-án született a horvátországi Koskán Schármár János építész. Kocsmáros apját korán elvesztette, nagybátyja mellé került kőművessegédnek. Családját elhagyva Bécsben tett mestervizsgát, építész végzettsége nem volt.

Egy ideig Baján dolgozott, Sopronba 1870-ben költözött. Feleségül vette Hild Lujza polgárlányt. Több gyermekük született, de csak Lujza (1873-1964) lányuk és Károly (1877-1946) fiuk – Schármár János munkásságának folytatója – maradt életben. Családi élete tragédiákkal terhelt volt, összesen háromszor özvegyült meg. Első felesége halála után Thalhammer Amáliát vette feleségül (1858-1889), ebből a házasságból született Jenő (1889-1970) nevű fia szintén építész lett. Harmadik felesége Várszeghy Sarolta (1860-1933) volt.

Schármár János az építészetet elsősorban, mint vállalkozó gyakorolta, az épületek csupán egy részét tervezte maga, más esetekben, mint kivitelező működött közre. Különösen pályája elején neoreneszánsz stílusú házakat tervezett, későbbi házai más stílusjegyeket is hordoznak. Schármár János nevéhez fűződik számos lakóház és löveri villaépület mellett a Szent György utcai bencés gimnázium, a második világháborúban megsérült és később lebontott Templom utcai neológ zsinagóga, az Irgalmas nővérek rendjének Ferenczy János utcai iskolájának megépítése és a korábbi városi kaszinó (Petőfi tér 3.) átépítése is. 1895-től a tervezési munkákat egyre inkább Károly fiára bízta, aki a 20. század eleji Sopron meghatározó építésze lett.

Schármár János Sopronban hunyt el 1933. december 21-én. 2000 óta a Frankenburg út – Vörösmarty út sarkán álló házat a Schármár család két jeles tagját ábrázoló dombormű díszíti.

Irodalom

Kubinszky Mihály: Schármár Károly, a soproni építész (1877–1946). In: Soproni Szemle. 54. évf. 2. sz. (2000). p. 115-133.

Winkler Gábor: Sopron építésze a 19. században. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1988. p. 114-119.